

Sygnatura akt I C 911/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 11-04-2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Hreczańska-Cholewa

Protokolant: Błażej Łój

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11-04-2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **Stowarzyszenia (...)** w W.

przeciwko **(...) sp. z o.o. z siedzibą we W.**

o udzielenie informacji

I. nakazuje stronie pozwanej (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. udzielić stronie powodowej Stowarzyszeniu (...) w W. informacji, jakie programy telewizyjne, z przyporządkowaniem do poszczególnych nadawców oraz pakietów oferowanych przez pozwaną, strona pozwana reemitowała w okresie od 01 września 2011 r. do 30 kwietnia 2013 r. ze wskazaniem dla poszczególnych (przyporządkowanych do pakietów) programów w poszczególnych miesiącach liczby abonamentów przypisanych do osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej oraz o wysokości przychodów uzyskanych przez pozwaną w okresie od 01 września 2011 r. do 30 kwietnia 2013 r. z tytułu reemisji programów telewizyjnych;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1.360 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 911/13

UZASADNIENIE

Pozwem z 07 maja 2013 r. strona powodowa – Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. wniosła o zobowiązanie strony pozwanej – (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. do udzielenia w trybie art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w terminie 14 dni od dnia wydania wyroku następujących informacji:

a) jakie programy telewizyjne, z przyporządkowaniem do poszczególnych nadawców oraz pakietów oferowanych przez pozwaną, pozwana reemitowała w okresie od dnia 01 września 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r. ze wskazaniem dla poszczególnych (przyporządkowanych do pakietów) programów w poszczególnych miesiącach: liczny abonamentów przypisanych do osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej;

b) jakie programy radiowe, z przyporządkowaniem do poszczególnych nadawców oraz pakietów oferowanych przez pozwaną, pozwana reemitowała, w okresie od dnia 01 września 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r. ze wskazaniem dla poszczególnych, przyporządkowanych do pakietów, programów w poszczególnych miesiącach: liczny abonamentów przypisanych do osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej;

c) o wysokości przychodów uzyskanych przez pozwaną w okresie od dnia 01 września 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r. z tytułu reemisji programów telewizyjnych i radiowych, o których mowa w lit. a i b.

Ponadto strona powodowa wniosła o zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że jest organizacją, która zbiorowo zarządza prawami artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych na takich polach eksploatacji jak utrwalanie, zwielokrotnianie egzemplarzy artystycznych wykonania, reemitowanie. Pozwany jest operatorem sieci kablowych, oferującym w sposób profesjonalny na rynku usługi polegające na reemitowaniu w sieciach kablowych programów radiowych i telewizyjnych, w ramach których eksploatowane są artystyczne wykonania artystów wykonawców reprezentowanych przez powoda. Działalność wykonywana przez pozwanego wypełnia dyspozycję art. 6 ust. 1 pkt 5 prawa autorskie, zgodnie z którym reemitowaniem utworu jest jego rozpowszechnianie przez inny podmiot niż pierwotnie nadający, drogą przejmowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej lub telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania tego programu do powszechnego odbioru. Strona powodowa wskazywała, że pozwany, w ramach prowadzonej działalności dokonuje masowej eksploatacji artystycznych wykonania z repertuaru powoda na polu reemisji. Działalność na tym polu prowadzi od szeregu lat. Jak wynika z informacji widniejących na stronie internetowej pozwanej, w jej ofercie dostępne są programy telewizyjne nadawców polskich ((...), (...)) oraz zagranicznych. Strona powodowa wyjaśniała, że w przeszłości strony łączyła umowa z dnia 01 października 2007 r., która w wyniku wypowiedzenia jej przez pozwaną wygasła. Do dnia 31 sierpnia 2011 r. ww. umowa regulowała zobowiązania wynikające z reemisji dokonywanej przez pozwaną. Obecnie eksploatacja ta ma charakter bezumowny. W następstwie wypowiedzenia umowy, powód podjął rozmowy celem uregulowania stanu bezumownej eksploatacji artystycznych wykonania ze swojego repertuaru. Pozwana odrzuciła jednak możliwość ugodowego rozwiązania zaistniałego sporu, ignorując przy tym wezwanie do przedstawienia informacji, zawarte w piśmie z dnia 18 czerwca 2012 r. Strona powodowa podkreślała, że w zakresie wykonywanej działalności, na podstawie art. 105 prawa autorskiego służy jej uprawnienie do domagania się uzyskania informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych wynagrodzeń i opłat. Powód zaznaczał, że nie zna ilości reemitowanych programów telewizyjnych i radiowych ani liczby abonamentów przypisanych do osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej. Z kolei są to niezbędne kryteria, na podstawie których może wyliczyć wysokość wynagrodzenia. Strona powodowa wskazywała, że do wyliczenia należnego jej wynagrodzenia konieczne jest oparcie się na Tabelach Stawek Wynagrodzeń Stowarzyszenia (...), zgodnie z którymi wysokość wynagrodzenia za reemisję zależna jest od liczby abonamentów, przy czym Tabele przewidują alternatywnie wysokość wynagrodzenia uzależnioną od wpływów pozwanej. Z uwagi na to, iż pozwana jest dysponentem informacji, których udzielenie jest niezbędne dla sformułowania roszczeń strony powodowej, koniecznym było wystąpienie z roszczeniem informacyjnym na podstawie art. 105 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana w pierwszej kolejności podnosiła, iż wiążąca strony w okresie od 01.10.2007 r. do 31.08.2011 r. umowa określająca zasady reemisji i zwielokrotniania artystycznych wykonania utworów muzycznych i słowno-muzycznych została wypowiedziana przez pozwaną z uwagi na to, iż (...) sp. z o.o. ponosiła na rzecz dwóch organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi tj. powoda i na rzecz Związku (...), których zakresy reprezentacji pokrywały się, opłaty za korzystanie z praw do artystycznych wykonania na tych samych polach eksploatacji. W przypadku, gdy do tego samego przedmiotu ochrony rości sobie prawa więcej niż jednak organizacja, zdaniem pozwanej, może dojść do obalenia domniemania uprawnienia do zarządzania prawami do artystycznych wykonania na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Pozwana potwierdziła, że od dnia 01 września 2011 r. do chwili obecnej korzysta z praw do artystycznych wykonania poprzez udostępnienie programów klientom za pośrednictwem sieci I. w usłudze (...). Strona pozwana wskazywała, że aktualnie nadal nierozstrzygniętym jest spór istniejący pomiędzy organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, w tym pokrywania się ich zakresów reprezentacji pomiędzy (...) a (...). W tych okolicznościach, zdaniem pozwanej, uzasadniony jest zarzut przedwczesności powództwa. W dalszej kolejności

pozwana zakwestionowała legitymację czynną strony powodowej, zarzucając, że zachodzi wątpliwość co do posiadania przez powoda odpowiednich tytułów do sprawowania zarządu prawami do artystycznych wykonań.

Ustosunkowując się do żądania pozwu strona pozwana zaprzeczyła twierdzeniom powoda dotyczącym prowadzenia przez pozwaną działalności jako operator sieci kablowych, a tym samym dokonywania reemisji artystycznych wykonań utworów zawartych w programach telewizyjnych. Pozwana zwracała uwagę na to, że reemisja odnosi się do równoczesnego i integralnego przekazywania programu przez podmiot inny niż pierwotny nadawca, przy czym program ten ma być zarazem przejmowany w całości i bez zmian. Pozwana spółka podkreślała, że w przypadku usługi (...) sp. z o.o. ma miejsce odroczenie emisji w czasie w stosunku do emisji pierwotnej, na co ma wpływ rodzaj zastosowanej technologii. Wedle twierdzeń pozwanej, w przypadku usługi (...) mamy do czynienia z gotowością do reemisji, a w konsekwencji nie dochodzi do remisji w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W dalszej kolejności strona pozwana wskazywała, że przedmiot umowy z 01.10.2007 r. łączącej pozwaną z powodem, nie został wskazany prawidłowo. Skoro bowiem pozwana świadczy jedynie gotowość do reemisji, nie ma podstaw do obciążania jej obowiązkiem zapłaty wynagrodzenia wynikającego z Tabeli Stawek Wynagrodzeń powodowego Stowarzyszenia. Z uwagi na stanowisko, iż pozwana nie eksploatuje artystycznych wykonań na polu reemisji, w jej ocenie niezasadne jest żądanie udzielenia informacji objętych pozwem.

Strona pozwana zaprzeczała nadto twierdzeniom powoda o eksploatacji przez nią programów radiowych, podnosząc, iż w ofercie (...), nigdy nie były i aktualnie nie są emitowane programy radiowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Na mocy decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 09 lipca 2010 r. (...) stronie powodowej udzielono zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami pokrewnymi do artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno-muzycznych, w tym do pobierania wynagrodzenia, m in. na następujących takich polach eksploatacji jak: utrwalanie, zwielokrotnianie określoną techniką egzemplarzy artystycznych wykonań, w tym zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową, wprowadzenie do obrotu oraz reemitowanie.

Statutowym celem Stowarzyszenia (...) jest ochrona przez zbiorowe zarządzanie prawami do artystycznych wykonań swoich członków oraz innych osób, które powierzą (...) swoje prawa w tym celu, a także wykonywanie uprawnień organizacji zbiorowego zarządzania wynikających z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

(dowód: odpis KRS powoda k. 12-16, decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 09.07.2010 r. k. 17-18, statut Stowarzyszenia (...) k. 19-31)

Strona pozwana (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. prowadzi działalność gospodarczą głównie w zakresie telekomunikacji przewodowej, bezprzewodowej i satelitarnej. W ramach tejże działalności spółka świadczy usługi telewizji kablowej, umożliwiającej dostęp do programów telewizyjnych, wybranych przez abonenta zgodnie z ofertą operatora, za pośrednictwem I..

(dowód: odpis KRS strony pozwanej k. 45-53, Regulamin świadczenia usług (...) przez (...) sp. z o.o. k.54-57, wydruk oferty pozwanego k. 58-59)

W ramach oferowanych przez (...) sp. z o.o. usług, polegających na reemisji w sieciach kablowych programów telewizyjnych, strona pozwana eksploatowała artystyczne wykonania artystów wykonawców reprezentowanych przez Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W..

(dowód: przykładowe zestawienia artystycznych wykonań na płycie CD k. 60)

Strona pozwana, w zakresie świadczonych usług sieci kablowej, stosuje technologię (...). Dystrybucja sygnału telewizyjnego oparta jest o protokół IP. Jednym z najistotniejszych elementów infrastruktury (...) jest tzw. (...), w którym przygotowywane się wszystkie kanały telewizyjne będące w ofertach pakietów telewizyjnych (...). W (...)

odbierane są źródłowe kanały telewizyjne nadawane przez dostawców kanałów. Odbiór realizowany jest poprzez anteny satelitarne. Odbiór danego programu przez użytkownika końcowego następuje z niewielkim przesunięciem czasowym (rzędu 10-15 sekund) w stosunku do rzeczywistego czasu emisji. Opóźnienie to wynika z uwarunkowań technicznych, związanych z przetwarzaniem sygnału, przesyłaniem w sieci oraz korektą błędów.

(dowód: zeznania świadka J. Z. e-protokół rozprawy z dnia 17.12.2013 r., min. od 00:12:07 do 00:19:25)

Pomiędzy (...) a Stowarzyszeniem (...) w dniu 01 października 2007 r. została zawarta umowa, regulująca zasady reemisji i zwielokrotniania przez stronę pozwaną artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno-muzycznych, muzyki samoistnej i ilustracyjnej, podlegających ochronie w świetle ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, dokonywanych przez twórców, będących członkami (...), bądź uprawnionymi, którzy powierzyli swoje prawa (...) pod ochronę. W treści umowy sprecyzowano, iż reemisja artystycznego wykonania oznacza równoczesne i integralne nadanie utworu nadawanego przez inną organizację radiową lub telewizyjną. Wysokość wynagrodzenia za reemisję artystycznych wykonań objętych umową określono na 0,16 zł brutto miesięcznie od każdego abonenta z usługą radiowo-telewizyjną świadczoną przez pozwanego.

(dowód: umowa z dnia 01.10.2007 r. k. 90-92, wykaz artystów wykonawców, którzy powierzyli prawa do artystycznych wykonań oraz których artystyczne wykonania utworów zostały przyjęte pod ochronę (...) k. 91-112)

Pismem z dnia 14 lutego 2011 r. strona pozwana wypowiedziała powodowi umowę z dnia 01.10.2007 r. z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2011 r. W treści powyższego pisma strona pozwana wskazała, iż przyczyną wypowiedzenia jest fakt ponoszenia przez nią opłat w pełnej wysokości na rzecz dwóch różnych organizacji – (...) i (...), w sytuacji, kiedy zakresy ich reprezentacji pokrywają się.

(dowód: pismo strony pozwanej z dnia 14.02.2011 r. k. 61)

Oprócz umowy ze stroną powodową obejmującej eksploatację utworów na polu reemisji, strona pozwana w przeszłości miała zawartą umowę ze Związkiem (...), jednakże umowa ta została przez nią wypowiedziana. Organizacja (...), podobnie jak strona powodowa, jest organizacją zajmującą się zbiorowym zarządzaniem prawami pokrewnymi do artystycznych wykonań utworów muzycznych oraz słowno-muzycznych oraz poborem i podziałem tantiem wykonawczych m in. na takich polach eksploatacji jak utrwalanie, czy reemisja. Artyści, których interesy majątkowe reprezentuje Związek (...) nie mogą być jednocześnie zrzeszeni w Stowarzyszeniu (...). Obie organizacje przesyłają między sobą dane dotyczące zakresu swojej reprezentacji.

Pismem z 02 lipca 2013 r. strona pozwana została wezwana przez Związek (...) do zawarcia umowy licencyjnej na korzystania z artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno-muzycznych, do których prawami zarządza (...). W odpowiedzi na powyższe wezwanie, (...) odmówiła podjęcia jakichkolwiek negocjacji, powołując się na fakt wytoczenia przeciw niej powództwa informacyjnego w niniejszej sprawie przez Stowarzyszenie (...).

(dowód: pismo (...) z 02.07.2013 r. k.202, pismo strony pozwanej z 09.2013 r. k 203, zeznania świadka W. W. e-protokół rozprawy z dnia 28 marca 2014 r. od 00:00:47 do 00:04:48, zeznania świadka J. K. e-protokół rozprawy z dnia 17.12.2013 r., min. od 00:04:39 do 00:11:43)

Po rozwiązaniu umowy licencyjnej z 01.10.2007 r., między (...) a Stowarzyszeniem (...) były prowadzone negocjacje w kierunku zawarcia nowej umowy, jednakże ostatecznie nie doszło do uregulowania wzajemnych stosunków. W piśmie z 18 czerwca 2012 r. strona powodowa zwróciła się do strony pozwanej o przekazanie informacji o liczbie abonentów w okresie następującym po rozwiązaniu łączącej strony umowy. W odpowiedzi na powyższe pismo oraz w nawiązaniu do kierowanych do pozwanego wezwań do ugodowego rozwiązania sporu, strona pozwana wskazała, iż jest zainteresowana zawarciem stosownej umowy o reemisję, która będzie obejmowała cały obszar artystycznych wykonań, jednakże kwestionowała wysokość proponowanych stawek wynagrodzenia oraz obowiązek jednoczesnego uiszczania ich na rzecz organizacji (...).

(dowód: pismo powoda z 18 czerwca 2012 r. k. 63-65, wydruk wiadomości e-mail k. 66-68, pismo pozwanego z dnia 22.09.2011 r., k.137, pismo pozwanego z 28.03.2012 r. k. 136).

Wynagrodzenie za reemisję korzystanie z artystycznych wykonań objętych zbiorowym zarządzaniem ustalane jest w oparciu o Tabele Stawek Wynagrodzeń Stowarzyszenia (...). Stawki za reemisję w sieci kablowej programów telewizyjnych i radiowych wynoszą 0,15 zł miesięcznie od każdego abonamentu lub odpowiednio 0,35% i 0,10% od wpływów nadawcy.

(dowód: tabele stawek wynagrodzeń k. 69-72)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w przeważającym zakresie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie strona powodowa domagała się zobowiązania strony pozwanej do udzielenia szczegółowo wymienionych w pozwie informacji, dotyczących programów telewizyjnych i radiowych reemitowanych przez pozwaną w okresie od 01 września 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r. ze wskazaniem dla poszczególnych programów (przyporządkowanych do pakietów) w danych miesiącach: liczby abonamentów przypisanych do osób fizycznych, prawnych lub jednostek nie posiadających osobowości prawnej, a ponadto do wskazania wysokości przychodów uzyskanych przez pozwaną w okresie od 01 września 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r.

Jako podstawę roszczenia informacyjnego powód wskazał normę art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 04 lutego 1995 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r., Nr 90, poz. 631). Przepis ten stanowi, że w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat.

Celem powyższego unormowania jest pozyskanie informacji i dokumentów pozwalających ocenić, czy dany podmiot w swej działalności przestrzega przepisów prawa autorskiego. Uprawnienie to, co należy podkreślić, nie pozostaje w związku z faktem naruszenia autorskich praw majątkowych i nie ma charakteru roszczenia uzupełniającego roszczenie główne. Może być dochodzone samodzielnie, w celu uzyskania danych niezbędnych do określenia należnego twórcom wynagrodzenia. Ustanowione w art. 105 ust.2 roszczenie informacyjne ma zatem za zadanie ułatwić dochodzenie innych, zasadniczych roszczeń, jakimi są roszczenia wynikające z naruszenia autorskich praw majątkowych (art. 79 ust. 103 cyt. ustawy) oraz roszczenia o wynagrodzenia (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2009 r., III CZP 57/09, OSNC 2010, nr 4, poz. 49).

Uzasadniając zgłoszone w pozwie żądanie strona powodowa powoływała się na okoliczność, iż pozwana (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. jako operator sieci kablowych świadczy usługi polegające na reemitowaniu programów telewizyjnych i radiowych, w ramach których eksploatowane są artystyczne wykonania artystów reprezentowanych przez Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W.. Strona powodowa wyjaśniała, iż nie zna ilości reemitowanych przez pozwaną programów telewizyjnych i radiowych ani liczby abonamentów przypisanych do poszczególnych odbiorców, a dane te są niezbędne do wyliczenia należnego twórcom wynagrodzenia.

W toku procesu strona pozwana podniosła dwa zasadnicze zarzuty. W pierwszej kolejności kwestionowała legitymację czynną strony powodowej, wskazując, iż tożsamy zakres reprezentacji na tych samych polach eksploatacji, jak w przypadku powoda, posiada inna organizacja – Związek (...), który również rości sobie prawa do tego samego przedmiotu ochrony. Okoliczność ta, zdaniem strony pozwanej, przesądza o obaleniu wynikającego z art. 105 ust.1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych domniemania istnienia uprawnienia strony powodowej do zarządzania prawami do artystycznych wykonań. W dalszej kolejności strona pozwana zarzucała, iż nie posiada legitymacji biernej w niniejszym procesie, albowiem w zakresie prowadzonej działalności jako operatora sieci kablowej, (...) sp. z o.o. nie dokonuje reemisji artystycznych wykonań utworów zawartych w programach telewizyjnych. Pozwana wskazywała, iż w przypadku oferowanej usługi (...) następuje odroczenie w czasie emisji

programu w stosunku do emisji pierwotnej, co wyklucza możliwość zakwalifikowania jej działań jako reemisji. W ocenie strony pozwanej, w przypadku usługi (...), mamy do czynienia wyłącznie z tzw. gotowością do reemisji.

Rozstrzygając w pierwszym rzędzie zarzut braku legitymacji czynnej strony powodowej, odwołać się należy do treści art. 104 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Przepis ten stanowi, iż organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, zwanymi dalej "organizacjami zbiorowego zarządzania", w rozumieniu ustawy, są stowarzyszenia zrzeszające twórców, artystów wykonawców, producentów lub organizacje radiowe i telewizyjne, których statutowym zadaniem jest zbiorowe zarządzanie i ochrona powierzonych im praw autorskich lub praw pokrewnych oraz wykonywanie uprawnień wynikających z ustawy. Zgodnie z brzmieniem art. 105 ust. 1 cytowanej ustawy domniemywa się, że organizacja zbiorowego zarządzania jest uprawniona do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem oraz że ma legitymację procesową w tym zakresie. Na domniemanie to nie można się powołać, gdy do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania.

Przytoczona wyżej regulacja kreuje domniemanie, że organizacja zbiorowego zarządzania jest uprawniona do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem oraz że ma legitymację procesową w tym zakresie. Jest to jednak domniemanie wzruszalne. Z mocy powołanego przepisu zostaje ono obalone, gdy do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania. W orzecznictwie zwraca się uwagę na to, iż pojęcie „tego samego utworu lub artystycznego wykonania” nie zawęża się do konkretnego utworu lub artystycznego wykonania, lecz oznacza te same kategorie utworów lub artystycznych wykonań (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 sierpnia 2010 r., I ACa 220/10, LEX nr 1120091).

Domniemanie ustanowione w art. 105 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jest skuteczne wobec podmiotu, który nie ma zawartej umowy z organizacją zbiorowego zarządzania, a wykorzystuje utwory bądź artystyczne wykonania objęte ochroną prawną. Co do zasady bowiem powinien zawrzeć umowę licencyjną i wnieść stosowne opłaty za korzystanie z cudzych praw autorskich. Skoro tego nie czyni, a zgłasza się do niego organizacja zbiorowego zarządzania, domniemywa się, że jest ona uprawniona do pobierania wynagrodzenia za korzystanie z praw autorskich w ramach pola eksploatacji, którym zarządza.

Dla uchylecia omawianego domniemania pozwany musi zatem wykazać, że istnieje inna organizacja działająca w tym samym zakresie, a nadto, że powołuje się ona wobec niego na swój tytuł do tych samych praw (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2009 r., II CSK 701/08, LEX nr 519312, Monika Czajkowska - Dąbrowska "Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz" Zakamycze 2005). Podkreślić zarazem należy, że do wzruszenia domniemania przewidzianego w art. 105 ust. 1 Prawa autorskiego nie jest wystarczającym samo wskazanie działającej w tym samym zakresie innej organizacji. W sytuacji bowiem, w której Ministerstwo Kultury i Sztuki zezwala na działanie wielu organizacji o pokrywającym się zakresie zarządzania, domniemanie to mogłoby utracić swoje praktyczne znaczenie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 lutego 2007 r., VI ACa 931/06, LEX nr 558391).

Rozważając zakres omawianego domniemania w orzecznictwie wskazuje się na to, iż domniemanie to ogranicza się do pól eksploatacji określonych w zezwoleniu właściwego ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Przez pole eksploatacji należy rozumieć zakres uprawnień zbiorowego zarządzania i nie oznacza ono tylko pola eksploatacji w dosłownym tego słowa znaczeniu, lecz także kategorie praw chronionych na danym polu eksploatacji. Stanowisko takie zostało wyrażone m.in. w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 września 2000 r. (sygn. akt I ACa 1634/99, OSA 2001/11/57), w którym Sąd ten stwierdził, że domniemanie prawne dotyczące legitymacji procesowej organizacji zbiorowego zarządzania dotyczy tylko takich sytuacji, gdy organizacja taka uzyskała zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi. Zakres zarządzania, a tym samym legitymacja procesowa, tak w zakresie pól eksploatacji, jak i rodzaju utworów, winna wynikać z treści zezwolenia. Wynikające z art. 105 ust. 1 prawa autorskiego domniemanie działa zatem na korzyść organizacji zbiorowego zarządzania i pozwala uniknąć jej bezpośredniego dowodu co do dysponowania przez nią prawami do konkretnych utworów (także zagranicznych)

– nakładając jedynie obowiązek udowodnienia istnienia owego domniemania, tj. faktu objęcia określonych pól eksploatacji zbiorowym zarządzaniem.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy zdaniem Sądu należało uznać, iż w niniejszej sprawie strona powodowa posiada legitymację czynną do żądania udzielenia informacji objętych pozwem.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem, iż Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. działa w oparciu o decyzję Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 09 lipca 2010 r., na podstawie której udzielono mu zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych, na następujących polach eksploatacji: utrwalanie, zwielokrotnianie określoną techniką egzemplarzy artystycznych wykonań, w tym zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową, wprowadzanie do obrotu, najem oraz użyczenie, odtwarzanie, nadawanie, **reemitowanie**, publiczne udostępnianie artystycznego wykonania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, wyświetlanie. Jak stanowi statut powodowego Stowarzyszenia, zrzesza ono, na zasadzie dobrowolności artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych, w szczególności muzyków instrumentalistów i wokalistów.

W świetle powyższego, zdaniem Sądu, w realiach przedmiotowej sprawy nie budzi wątpliwości legitymacja czynna strony powodowej do dochodzenia zgłoszonych roszczeń. Legitymacja ta wynika bowiem już z treści powołanego wyżej zezwolenia na wykonywanie zbiorowego zarządu prawami artystów, m in. na polu eksploatacji obejmującym reemisję. Wbrew twierdzeniom strony pozwanej, fakt istnienia obok powoda innej organizacji zarządzającej prawami do artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno-muzycznych, tj. Związku (...), sam przez się nie obala domniemania przewidzianego w art. 105 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Jak wynika bowiem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności z zeznań świadka W. W., Związek (...) jest autonomiczną względem strony powodowej, organizacją, chroniącą prawa innych artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych. Zakresy reprezentacji obu organizacji nie pokrywają się i nie jest możliwe jednoczesne zrzeszenie tych samych artystów w Stowarzyszeniu (...). Dalej należy wskazać, iż w toku procesu strona pozwana w żadnej mierze nie wykazała, a to na niej spoczywał w tym zakresie obowiązek, iż ma podpisaną umowę z inną organizacją zbiorowego zarządzania (w tym przypadku Związkiem (...)), działającą na tym samym polu eksploatacji i ponosi na rzecz tego organizacji opłaty licencyjne.

Mając na względzie powołane wyżej okoliczności Sąd stanął na stanowisku, iż podniesiony przez stronę pozwaną zarzut braku legitymacji czynnej strony powodowej był nietrafny, albowiem nie doszło do skutecznego obalenia domniemania wynikającego z normy art. 105 ust. 1 prawa autorskiego.

W ocenie Sądu nie sposób nadto podzielić argumentacji strony pozwanej zmierzającej do zakwestionowania faktu dokonywania przez nią reemisji programów nadawców telewizyjnych. Stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych za reemisję uznaje się rozpowszechnianie utworu przez inny podmiot niż pierwotnie nadający, drogą przejmowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej i telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania tego programu do powszechnego odbioru. Reemisja jest zatem oddzielnym polem eksploatacji, które cechuje się przejmowaniem programu nadawcy telewizyjnego lub radiowego, przy zachowaniu kryterium równoczesności i integralności przekazu.

W ocenie Sądu, w toku niniejszego postępowania strona powodowa wykazała, że pozwana (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. jest operatorem sieci kablowych, oferującym usługi polegające na reemitowaniu w sieciach kablowych programów telewizyjnych, a tym samym eksploatowaniu artystycznych wykonań artystów wykonawców pozostających pod ochroną powodowego Stowarzyszenia. Załączony do pozwu wydruk oferty programowej strony pozwanej pozwala uznać, iż spółka ta w ramach prowadzonej działalności udostępnia programy telewizyjne nadawców polskich, w tym m in. (...), (...), (...), (...). W swojej ofercie programowej strona pozwana ma również dostępne kanały zagraniczne. Fakt dokonywania przez (...) sp. z o.o. reemisji programów telewizyjnych pośrednio potwierdza treść umowy z 01 października 2007 r. zawartej pomiędzy stronami, na mocy której uregulowane zostały „zasady reemisji i zwielokrotniania przez pozwanego artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno-muzycznych, muzyki

samoistnej i ilustracyjnej, podlegających ochronie w świetle ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych”. Umowa ta, w swym §2, określała wysokość wynagrodzenia za reemisję artystycznych wykonań objętych umową, potwierdzając zarazem fakt ich eksploatacji przez pozwanego na wskazanym polu. W ocenie Sądu, sam fakt wypowiedzenia przez stronę pozwaną przedmiotowej umowy, nie przesądza o zaprzestaniu przez stronę pozwaną reemisji programów telewizyjnych. Zauważyć bowiem należy, że przyczyną wypowiedzenia umowy była głównie wysokość pobieranych przez powodowe Stowarzyszenie stawek wynagrodzeń za reemisję oraz niepewność strony pozwanej co do obowiązku uiszczania wynagrodzenia na rzecz innej organizacji (...). Przedłożona przez stronę powodową korespondencja e-mailowa potwierdza okoliczność, iż między stronami były prowadzone negocjacje w kierunku uregulowania stanu bezumownej eksploatacji artystycznych wykonań na polu reemisji. Ostatecznie jednak, strona pozwana nie przystąpiła do zawarcia stosownej umowy licencyjnej z powodem.

W ocenie Sądu, mając na względzie charakter świadczonych przez pozwanego usług oraz jego ofertę programową, nie budzi wątpliwości okoliczność, iż mamy do czynienia z reemisją w rozumieniu przytoczonego powyżej art. 6 ust. 1 pkt 5 prawa autorskiego. Działalność strony pozwanej nie polega bowiem jedynie na zapewnieniu infrastruktury niezbędnej do przekazu, gdyż infrastruktura ta służy do eksploatacji utworów, to jest rozpowszechniania przez inny podmiot niż pierwotnie nadający drogą przejmowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej lub telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania programu do powszechnego odbioru. Działalność strony pozwanej ma charakter zarobkowy, a wysokość opłat abonenckich jest uzależniona od zawartości pakietów programowych oferowanych odbiorcom. Zdaniem Sądu, nieprzekonująca jest argumentacja strony pozwanej, w których przedstawia swoją działalność jako eksploatację artystycznych wykonań w ramach tzw. „gotowości do reemisji”. Oczywistym bowiem pozostaje, że program organizacji nadawczych każdorazowo udostępniany jest przez (...) na żądanie abonenta, który decyduje o odbiorze danego programu. Okoliczność ta nie wyklucza jednak stanowiska, iż w dalszym ciągu mamy do czynienia z reemisją, za którą również uważa się przekazywanie cudzego programu na platformie cyfrowej lub za pomocą łączy telefonicznych. Fakt, że w ramach świadczonych przez pozwaną usług telewizji kablowej następuje nieznaczne przesunięcie w czasie reemitowanych programów, które w stosunku do rzeczywistego czasu audycji wynosi zaledwie 10-15 sekund, wedle Sądu nie pozbawia dokonywanej przez pozwaną eksploatacji cechy równoczesności, jakiej wymaga art. 6 ust.1 pkt 5 prawa autorskiego. To nieznaczne przesunięcie w czasie, jak wyjaśniał na rozprawie świadek J. Z., wynika bowiem wyłącznie z przyczyn technicznych związanych z przetwarzaniem sygnału, przesyłaniem w sieci oraz korektą błędów. Celem i istotą działalności strony pozwanej, jako operatora sieci kablowej, jest przede wszystkim udostępnienie programu publiczności, i z takim właśnie działaniem mamy do czynienia na gruncie niniejszej sprawy. Niezależnie zatem od rodzaju rozwiązań technicznych, przyjętych do realizacji powyższych działań, dochodzi do rozpowszechniania utworu w drodze przejmowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej lub telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania tego programu do powszechnego odbioru.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oraz poczynione rozważania Sąd uznał zatem, iż strona powodowa wykazała okoliczność, iż pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dokonuje reemisji programów telewizyjnych, przy czym (co jest bezsporne) strony nie wiąże żadna umowa legalizująca takie działania.

Wobec powyższego należało przyjąć, iż stronie powodowej, z mocy art. 105 ust. 1 i 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przysługuje prawo do żądania informacji objętych pozwem. Informacje te są niezbędne dla ustalenia wysokości ewentualnego wynagrodzenia należnego stronie powodowej z tytułu eksploataowania utworów pozostających pod jej ochroną. Niewątpliwym jest, iż pozwane Stowarzyszenie nie dysponuje wiedzą oraz nie ma możliwości samodzielnego ustalenia ilości reemitowanych przez pozwanego programów telewizyjnych oraz liczby abonamentów przypisanych do osób fizycznych, prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej. Podkreślić jednocześnie należy, że samo zobowiązanie strony pozwanej do udzielenia informacji objętych pozwem nie przesądza o naruszeniu przez (...) autorskich praw majątkowych do artystycznych wykonań. Jak już wspomniano bowiem powyżej, żądanie udzielenia informacji pozostaje bez związku z faktem naruszenia praw autorskich i dochodzenie tego roszczenia jest niezależne od tego, czy dokonywana przez dany podmiot eksploatacja narusza prawa bezwzględne artystów czy też nie. Wszelkie zatem kwestie związane z samą zasadnością dochodzenia

wynagrodzenia z tytułu reemisji oraz wysokością przyjętych stawek, nie mają znaczenia w niniejszej sprawie, albowiem strona pozwana będzie mogła podnieść je w ewentualnym procesie o zapłatę.

Mając na uwadze powyższe, Sąd nakazał stronie pozwanej udzielenie Stowarzyszeniu (...) w W. informacji jakie programy telewizyjne, z przyporządkowaniem do poszczególnych nadawców oraz pakietów oferowanych przez pozwaną, które strona pozwana reemitowała w okresie od 01 września 2011 r. do 30 kwietnia 2013 r. ze wskazaniem dla poszczególnych (przyporządkowanych do pakietów) programów w poszczególnych miesiącach liczby abonamentów przypisanych do osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej oraz o wysokości przychodów uzyskanych przez pozwaną w okresie od 01 września 2011 r. do 30 kwietnia 2013 r. z tytułu reemisji programów telewizyjnych.

Dalej idące żądanie, dotyczące udostępnienia informacji związanych z eksploatacją przez stronę pozwaną programów radiowych podlegało oddaleniu. W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała bowiem, by w ofercie strony pozwanej były emitowane programy radiowe, ograniczając się wyłącznie do przedstawienia oferty (...) w zakresie emisji programów telewizyjnych. Wobec zaprzeczenia przez stronę pozwaną faktowi emisji programów radiowych i nie wykazania przez stronę powodową powyższej okoliczności (art. 6 k.c.) roszczenie informacyjne odnoszące się do tych programów nie mogło zostać uwzględnione.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. zdanie drugie, który umożliwia nałożenie na jedną ze stron obowiązku zwrotu wszystkich kosztów, w przypadku, gdy jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części żądania. Na zasądzone w punkcie III. sentencji wyroku koszty procesu składały się: opłata od pozwu w kwocie 1000 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 360 zł, wynikające z §10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013, poz. 490, tekst jedn.)